

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอ ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชน เขตที่ 3 ในบทนี้จะได้กล่าวถึงสาระสำคัญเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอ ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชน เขตที่ 3 แยกกลุ่มประชากร เป็นดังนี้ (กรมการพัฒนาชุมชน. 2550)

1.1 พัฒนาการอำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวน	98 คน
1.2 พัฒนาการ	จำนวน	462 คน
	รวมทั้งสิ้น	560 คน

ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอ ในเขตความรับผิดชอบของศูนย์
ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชน เขตที่ 3

ที่	ชื่อจังหวัด	จำนวนเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอ		
		พัฒนาการอำเภอ/กิ่งอำเภอ	พัฒนากร	ประชากร
1	อุบลราชธานี	25	119	144
2	ยโสธร	9	44	53
3	อำนาจเจริญ	7	29	36
4	ร้อยเอ็ด	20	110	130
5	มุกดาหาร	7	28	35
6	กาฬสินธุ์	18	81	99
7	นครพนม	12	51	63
รวม		98	462	560

2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง โดยขั้นตอน
ต่อไปนี้

2.1 การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้สูตรการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง
ตามวิธีการของยามานะ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น .95 ตามสูตร ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + N(e^2)}$$

กำหนดให้ n = จำนวนขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
 N = จำนวนขนาดประชากรในพื้นที่ที่ศึกษาทั้งหมด
 e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้(กำหนดให้ .05)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นที่ .05 จึงแทนค่า
ในสูตรได้ดังนี้

$$n = \frac{560}{1 + 560(.05^2)} = 233.33$$

จากการคำนวณ โดยใช้สูตรของยามานะ พบว่าได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 233.33 คน

2.2 การสุ่มตัวอย่างผู้วิจัยได้สุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษา โดยใช้วิธีการดังนี้

1) สุ่มจังหวัด โดยการจับฉลาก จำนวน 4 จังหวัดจากทั้งหมด 7 จังหวัด ได้ผลปรากฏตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรแต่ละจังหวัดที่สุ่มตัวอย่าง

ที่	ชื่อจังหวัด	จำนวนเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน		
		พัฒนาการอำเภอ/กิ่งอำเภอ	พัฒนาการ	ประชากร
1	อุบลราชธานี	25	119	144
2	ยโสธร	9	44	53
3	อำนาจเจริญ	7	29	36
4	ร้อยเอ็ด	20	110	130
	รวม	61	302	363

2) คำนวณสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างแต่ละจังหวัดอย่างเท่าเทียมกัน โดยใช้สูตร

$$\frac{n \times 233.33}{N}$$

n = จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างของแต่ละจังหวัด

N = จำนวนประชากรรวมของ 4 จังหวัด (363)

เมื่อแทนค่าในสูตรจะได้จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างแต่ละจังหวัด ดังปรากฏตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างแยกตามจังหวัดต่างๆ

ที่	ชื่อจังหวัด	จำนวนกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอ				
		พัฒนาการ อำเภอ/กิ่งอำเภอ	พัฒนากร	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวนเต็ม
1	อุบลราชธานี	25	119	144	92.56	93
2	ยโสธร	9	44	53	34.06	34
3	อำนาจเจริญ	7	29	36	23.14	23
4	ร้อยเอ็ด	20	110	130	83.56	84
รวม		61	302	363	233.32	234

2.3 การคำนวณจำนวนหน่วยตัวอย่างแยกตามกลุ่ม(ตำแหน่ง) ดังนี้

ทุกจังหวัดผู้วิจัย จะเอาพัฒนาการอำเภอมาเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ส่วนที่เหลือได้แก่ พัฒนาการนั้น ผู้วิจัยจะใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการเขียนรายชื่อพัฒนากรในแต่ละจังหวัด โดยแยกเป็น 2 กลุ่มเป้าหมาย และจับกลุ่มเป้าหมายออกมาจำนวนเท่ากับกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 5 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามจังหวัด

ที่	ชื่อจังหวัด	ประชากร ทั้งหมด	กลุ่มตัวอย่าง		
			พัฒนาการอำเภอ/ กิ่งอำเภอ	พัฒนากร	รวม
1.	อุบลราชธานี	144	25	68	93
2.	ยโสธร	53	9	25	34
3.	อำนาจเจริญ	36	7	16	23
4.	ร้อยเอ็ด	130	20	64	84
รวม		363	61	173	234

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำวิจัย และศึกษาแบบสอบถามและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.2 กำหนดขอบเขตของคำถามและร่างให้ครอบคลุมองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานภายใต้ตัวแปรอิสระ ตามแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.3 นำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ

1.4 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) และทำการปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

1.4.1 นายฉลอง ประดับสุข พัฒนาการจังหวัดหนองคาย สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดหนองคาย วุฒิ ปร.ม. และ พบ.ม. (พัฒนาสังคม)

1.4.2 นางพัศตร์พิไล อายุวัฒน์ หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนา สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดยโสธร วุฒิ พบ.ม. (พัฒนาสังคม)

1.4.3 นางมณีวรรณ ศรีประภาพงศ์ พัฒนาการอำเภอน้ำยืน สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี วุฒิ ก.ม. (การวิจัยและประเมินผลการศึกษา)

2. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 ราย แล้วนำส่วนที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่ามาหาอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ t -test แล้วจึงนำมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

2.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว เสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบขั้นสุดท้าย ก่อนนำไปพิมพ์เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

3. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) ซึ่งถามเกี่ยวกับเพศ อายุ สถานภาพสมรส ตำแหน่ง ระยะเวลาการรับราชการ เงินเดือน และการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ จำนวน 49 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open-end question)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. ส่งหนังสือรับรองและแนะนำตัวของผู้วิจัยถึงพัฒนาการอำเภอ/กิ่งอำเภอ จำนวน 61 อำเภอ/กิ่งอำเภอ ใน 4 จังหวัด ได้แก่ อุบลราชธานี ขุขันธ์ อำนาจเจริญ และร้อยเอ็ด เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอที่เกี่ยวข้องตามพื้นที่กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มไว้แล้ว (ตามตารางที่ 5)
3. กำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม กรอกแบบสอบถามและส่งคืนผู้วิจัยภายใน 20 วันหลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว
4. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ แล้วบันทึกลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปจนกว่าจะเสร็จสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้นำมาบันทึกคะแนนแต่ละคน ลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป จากนั้นจึงนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม สำเร็จรูป ซึ่งประกอบด้วยสถิติที่ใช้ ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive method) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.2 สถิติวิเคราะห์เพื่อการทดสอบสมมุติฐานการวิจัย

4.2.1 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 1 ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เปรียบเทียบกับเกณฑ์ 5 ระดับ ตามแบบลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้

$$\text{ความกว้างของข้อมูลในแต่ละชั้น} = \frac{\text{ค่าสูงสุด} - \text{ค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

คะแนนเฉลี่ยที่อยู่ระหว่าง 1.00 – 1.80	หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ยที่อยู่ระหว่าง 1.81 – 2.60	” มีความพึงพอใจน้อย
คะแนนเฉลี่ยที่อยู่ระหว่าง 2.61 – 3.40	” มีความพึงพอใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยที่อยู่ระหว่าง 3.41 – 4.20	” มีความพึงพอใจมาก
คะแนนเฉลี่ยที่อยู่ระหว่าง 4.21 – 5.00	” มีความพึงพอใจมากที่สุด

เพื่ออธิบายถึงระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ในเขตรับผิดชอบของศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชน เขตที่ 3

4.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 2 ใช้ t – test ในการทดสอบสมมุติฐานในตัวแปร เพศ และ ตำแหน่ง

4.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 3 ใช้การบรรยายวิเคราะห์เนื้อหา สถิติที่ใช้คือ ความถี่ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอในเขตรับผิดชอบของศูนย์ช่วยเหลือทางวิชาการพัฒนาชุมชนเขตที่ 3